

EGE BÖLGESİNDE ELEKTRİK ENERJİSİNDE KULLANILAN KÖMÜR POTANSİYELİ

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

1-GİRİŞ

Enerji kaynakları arasında kömür diğer fosil yakıtlara göre, şu anki üretim seviyeleri dikkate alındığında yaklaşık 200 yıla yakın ömürleri ile 3-4 kat daha uzun ömürlüdürler. Taşınması, stoklanması, kullanımının kolaylığı ve güvenilirliği; siyasi çatışma ve dalgalanmalardan fazla etkilenmemesi nedeniyle kömür fiyatlarında ani iniş-çıkışların yaşanmaması; kullanıcıya arzının ucuzluğu ve sürekliliği gibi özellikleri ile kömür “Sürdürülebilir Enerji” olarak, enerji güvenilirliğini sağlamada geçmişte olduğu gibi görünür vadede de büyük bir role sahip olmaya devam edecektir.

Avrupa Birliği (AB) kömür politikasının amaçlarını şöyle özetlemek mümkündür;

- *Kömür kullanımından kaynaklanan çevresel problemleri azaltmak amacıyla temiz kömür üretim ve yakma teknolojileri geliştirmek.Santral emisyonlarını azaltmak.*
- *Yüksek verimli kömüre dayalı yeni termik santrallerin pazara girişini kolaylaştırmak.*
- *Uzun vadede,CO2 tutulması ve depolanması teknolojisi ile birlikte sıfır emisyonlu kömüre dayalı santraller tesis etmek.*
- *İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği ile çalışma koşullarını iyileştirmek.*

AB kömür mevzuatı, dört başlık altında toplam 81 adet mevzuattan oluşmaktadır.Bu mevzuatların 71'i kömür endüstrisinin teşvik edilmesi, 2'si kömürde rekabetin geliştirilmesi ve fiyatlandırma, 3'ü kömür ürünleri ve 5'i de diğer önlemler hakkındadır

2-DÜNYA VE TÜRKİYE'DE KÖMÜR REZERVLERİ

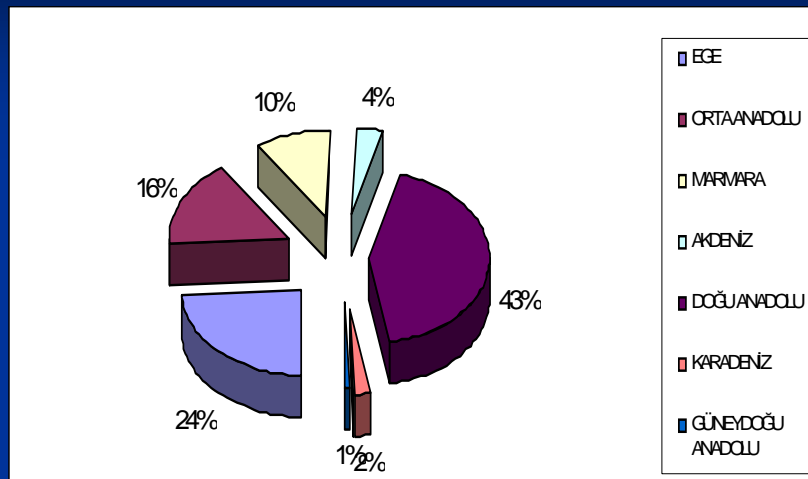
Dünya kömür rezervi 520 milyar ton taş kömürü ve 465 milyar ton linyit olmak üzere 985 milyar ton olarak bilinmektedir.(Dünya Enerji Konseyi,2002)

Türkiye'de linyit içerebilecek özellikte olduğu belirlenen 40.000 km²'lik alanın detay etütleri yapılmıştır.Araştırmalar sonucunda 1.524.142m. sondaj yapılmış ve 118 adet saha saptanmıştır.Belirlenen linyit rezervi ise yaklaşık 8.3 milyar tondur.Bu rezervin 7 milyar tonu görünür rezervedir.Ülkemiz rezervleri,dünya rezerv toplamının %0,8-1'ini oluşturmaktadır.

2.1-Linyit Rezervlerimizin Bölgelere Göre Dağılımı Şöyledir;

B.Besbelli(MTA)

BÖLGE	SAHA SAYISI	REZERV (ton)	%
EGE	31	2.013.651.000	24
ORTA ANADOLU	27	1.368.402.000	16
MARMARA	29	824.830.000	10
AKDENİZ	6	299.366.000	4
DOĞU ANADOLU	15	3.579.957.000	43
KARADENİZ	9	171.832.000	2
GÜNEYDOĞU ANADOLU	1	57.142.000	1
TOPLAM	118	8.315.180.000	100

2005 yılında ;TKİ,MTA,EİEİ,Eti Maden, MİGEM, TPAO, EÜAŞ ve DSİ'nin katılımı ile "Linyit Rezervlerinin Geliştirilmesi ve Yeni Sahalarda Linyit Aranması Projesi" adıyla bir proje başlatılmıştır.Daha sonra "Türkiye Maden ve Jeotermal Kaynak Rezervlerinin Geliştirilmesi ve Yeni Sahalar Bulunması Projesi" olarak değiştirilmiştir.

Ülke genelinde 2005-2010 yılları arasında 300.000 m.'lik arama ve geliştirme sondajlarının yapılması programlanmıştır.Proje çerçevesinde 20 adet kömür arama projesi hazırlanmıştır.Bu çalışmalar devam etmektedir.

- *Türkiye'de 1938'den itibaren yapılan kömür sondajlarına ait veriler şöyledir;*

1938-2005 Yılları Arasında Yapılan Kömür Sondajları(MTA)

YIL	LİNYİT		TAŞ KÖMÜRÜ		YIL	LİNYİT		TAŞ KÖMÜRÜ	
	Adet	Metre	Adet	Metre		Adet	Metre	Adet	Metre
1938	3	253			1972	157	22038.5	4	3146.6
1939	31	2594	1	679.5	1973	289	26176.9	4	2605.6
1940	12	1165	2	770.5	1974	332	39513.25	3	3226.85
1941	10	1110			1975	380	45924.1	6	5441.95
1942	43	2633	3	1026.1	1976	372	65258.4	13	12028.05
1943	41	2782.1	18	1687.6	1977	376	68899.8	16	14872.5
1944	25	1426	1	672.83	1978	322	80830.8	23	18258.75
1945	8	428			1979	318	61687.7	22	16782.8
1946	29	2422.98	1	730.8	1980	446	69984.7	22	1803265
1947	57	7023.25			1981	462	82624.7	23	19084.6
1948	42	5742.6			1982	175	53155.5	25	20483.8
1949	47	9164.7	4	2011.75	1983	124	28535.4	13	11871.75
1950	135	8102.23	2	1958.35	1984	341	49690	16	12747.45
1951	40	5390.51	2	2100	1985	459	52932	45	270835
1952	10	2802	3	1815.97	1986	128	33749	40	26487.55
1953	29	6714.51			1987	228	63573	27	16297.5

1954	39	2338,27	7	2982,4	1988	130	45041	14	12636
1955	65	11687,83	17	5167,95	1989	175	41132,2	12	917045
1956	66	14546,26	3	2388,75	1990	117	28563	5	3502
1957	43	18901	6	4699,7	1991	27	7443		
1958	38	8130,8	5	2141,15	1992	5	94075	1	1759,1
1959	77	12416,15	4	3740,2	1993	14	2611,6	1	2002,2
1960	43	13100,65	8	6588,5	1994	10	3008	1	1251,65
1961	59	15137,85	3	231455	1995	1	744	1	1098,5
1962	20	5581,1			1996	-	-	2	1566,7
1963	36	7709,35			1997	42	5740	5	4278,4
1964	24	6449,15			1998	22	4428	4	5247,55
1965	46	7446,2			1999	24	4277	3	4159,6
1966	93	19744,7			2000	32	4468		
1967	258	40324,93			2001	32	5131		
1968	390	57560,35			2002	28	4552		
1969	669	97507,13	1	1025	2003	19	4509		
1970	270	35173,11	2	2002,6	2004	3	2022		
1971	131	21836	3	2612,75	2005		57950		

Toplam Sondaj uzunluğu 790.791,9m.'dir

Türkiye Önemli Kömür Sahaları ve Rezervleri			
KÖMÜR SAHALARI	TOPLAM REZERV (ton)	KÖMÜR SAHALARI	TOPLAM REZERV (ton)
Afşin-Elbistan	3.357.340.000	Kütahya-Tunçbilek	317.732.000
Manisa-Soma	689.450.000	Kütahya-Seyitömer	198.666.000
Adana-Tufanbeyli	271.302.000	Sivas-Kangal	202.607.000
Adıyaman-Gölbashi	57.142.000	Kütahya-Gediz	23.945.000
Bingöl-Karlıova	88.884.000	Tekirdağ-Saray	141.175.000
Ankara-Beypazarı	390.317.000	Amasya-Yeniçeltek	19.791.000
Bolu-Mengen	142.757.000	Yozgat-Sorgun	13.206.000
Muğla-Milas	750.214.000	Bolu-Göynük	43.454.000
Çankırı-Orta	123.165.000	Çorum-Dodurga	24.223.000
Çanakkale-Çan	92.483.000	-	-

Ege Bölgesinde tespit edilen ve bir milyon tonun üstünde olan illere ait kömür rezervleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Ayrıca bu bölgede tespit edilen birçok küçük rezerve sahip saha ve zuhurlar da mevcuttur.

2.2-Ege Bölgesi Linyit Rezervleri (MTA)

	İLİ	REZERV (ton)	AİD Kcal/kg	İŞLETME YÖNTEMİ	HUKUKİ DURUMU	KULLANIM ALANI
1	Afyon-Dumlupınar (1970)	3.870.000	2820	Yeraltı	Özel sektör	Teshin
2	Aydın-Şahinalı (1982)	14.192.000	3120	Yer altı+Açık Ocak	Özel sektör	Teshin+Sanayi
3	Aydın-Söke (1989)	2.455.000	2000-4500	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
4	Aydın-Mersinbeleni (1980)	2.440.160	3000	Açık Ocak	Özel sektör	Teshin
5	Aydın-Dalama (1981)	10.000.000	3610	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
6	Aydın-Gireniz (1984)	802.000	4020	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
7	Denizli-Çivril (1981)	10.066.135	3065	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
8	Denizli-Kurbalık (1986)	8.184.000	2280	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
9	Denizli-Narlıköy (1979)	11.750.000	2454	Yeraltı	Özel sektör	Teshin
10	İzmir-Cumaovası (1965)	3.806.000	3410-5200	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
11	Kütahya-Ömerler (1989)	317.732.000	2000-2500	Yer altı+Açık Ocak	TKİ	Teshin+Sanayi+Termik
12	Kütahya-Seyitömer(1989)	198.666.000	1900	Açık Ocak	TKİ +Özel	Teshin +Termik
13	Kütahya-Ayçağı (1976)	23.954.000	5200	Yeraltı	Özel sektör	Teshin+Sanayi
14	Kütahya-Alabarda (1960)	1.700.000	5860	Yer altı+Açık Ocak	Özel sektör	Teshin+Sanayi

15	Manisa-Eynez (1989)	308.218.000	3147	Yer altı+Açık Ocak	TKİ +Özel	Teshin+Sanayi+Termik
16	Manisa-Soma (1989)	35.176.000	2700	Yer altı+Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
17	Manisa-Işıklar (1989)	70.000.000	2400-2900	Yer altı+Açık Ocak	TKİ	Teshin+Sanayi+Termik
18	Manisa-Tarhala (1989)	25.000.000	3000	Yeraltı	TKİ +Özel	Teshin +Termik
19	Manisa-Çinge (1988)	20.385.000	1790	Yeraltı	TKİ	Teshin +Termik
20	Manisa-Dualar (1980)	9.345.000	1800	Yeraltı	TKİ	Teshin +Termik
21	Manisa-Evciler (1986)	35.000.000	1800	Yeraltı	TKİ	Teshin +Termik
22	Manisa-Deniş I-II (1989)	133.000.000	1450-1800	Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
23	Manisa-Kozluören(1988)	37.000.000	2450	Yeraltı	TKİ +Özel	Teshin+Sanayi+Termik
24	Manisa-Türkiyale(1989)	3.210.000	1600	Yer altı+Açık Ocak	TKİ +Özel	Teshin
25	Manisa-Çitak (1983)	5.000.000	3600	Yeraltı	TKİ +Özel	Teshin+Sanayi
26	Muğla-Eskihisar (1989)	85.000.000	2240	Açık Ocak	TKİ +Özel	Teshin+Termik
27	Muğla-Turgut (Üretim yok) (1985)	130.000.000	2580	Yeraltı	TKİ +Özel	Teshin +Termik
28	Muğla-Bayır (1979)	109.000.000	2670	Yeraltı	TKİ +Özel	Teshin +Termik
29	Muğla-Tınaz (1989)	35.000.000	2100	Yer altı+Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
30	Muğla-Karacahisar(1985)	85.770.000	2260	Yeraltı	TKİ (rodövens)	Teshin +Termik
31	Muğla-İkizköy (1989)	88.000.000	2190	Yer altı+Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
32	Muğla-Sekköy (1989)	56.000.000	1430-1700	Yer altı+Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
33	Muğla-Hüsamlar (1989)	72.000.000	1650	Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
34	Muğla-Çakıralan (Üretim yok) (1987)	12.415.000	1200-2750	Açık Ocak	TKİ	Teshin +Termik
35	Muğla-Alatepe (1989)	13.444.000	2020	Yer altı+Açık Ocak	TKİ (rodövens)	Teshin +Termik
TOPLAM		1.977.580.295				

2.3-Ege İllerinin Toplam Linyit Rezervleri

	İLİ	TOPLAM REZERV (Ton)
1	AFYON	3.870.000
2	AYDIN	29.889.160
3	DENİZLİ	30.000.000
4	İZMİR	3.806.000
5	KÜTAHYA	542.052.000
6	MANİSA	681.334.000
7	MUĞLA	686.629.000
	TOPLAM	1.977.580.160

Türkiye linyit rezervinin %24'ü Ege Bölgesinde olup,bunun %77'si Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu(TKİ) ruhsat sahası içerisindedir

2.4-TKİ'nin Ege Bölgesi Kömürleri ve İşletmelerinin Durumu

•2.4.1-Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi Müdürlüğü (ELİ)

Merkezi Manisa ili Soma ilçesinde olan müdürlük TKİ'nin en büyük müessesesidir. İşletme ruhsatı TKİ'ye ait 20,6 bin hektarlık alanı kapsayan Soma,Deniz ve Eynez sahalarında üretim yapılmaktadır.Manisa ilindeki 681.334.000 ton linyit rezervinin 600 milyon tonu TKİ'nin elindedir.Bu da Manisa havzasının %88'ine karşılık gelmektedir.Değişik bölgelerdeki kömürlerin Alt Isıl Değerleri(AID) 2080-3150 Kcal/kg arasında değişmektedir. İşletmenin yıllık proje üretim kapasitesi 10 milyon tondur.Satışlarının %28-30'unu piyasa talebi oluşturmaktadır. İşletmede %65 oranında yükleniciler tarafından dekapaj yapılmaktadır. İşletme ayrıca kendisinin çalıştıramadığı derin sahaları rodövans karşılığı işletmekte ve lavvar, kriblaj ve paketleme işlerinin büyük bölümü de özel sektörce yaptırılmaktadır.

2005 yılı verilerine göre müessesede;

Personel Sayısı	3486
Üretim(Rodövans dahil)	8,3 milyon ton
Toplam Satış	8,1 milyon ton
Termik santral	5,8 milyon ton
Piyasa (teshin,sanayi)	2,3 milyon ton
Kar-Zarar	- 11 milyon Ytl

2004 yılında daha fazla personelle 6,8 milyon ton satış yapıp 41 milyon Ytl kar eden işletme 2005 yılında 8,1 milyon ton satış yapıp 2004'e göre daha az personelle 11 milyon Ytl zarar etmesi bazı özelleştirmelerin ne kadar başarılı olduğu bakımından oldukça düşündürücüdür.

■ 2.4.2-Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesi Müdürlüğü (GLİ)

Merkezi Kütahya ili Tavşanlı ilçesinde olan müdürlüğün TKİ'ye ait yaklaşık 13,5 bin hektarlık alanı kapsayan Tunçbilek sahasında üretim sürmektedir. Kütahya havzasındaki 542.052.000 milyon tonluk linyit rezervinin 290 milyon tonluk yani %54'lük kısmı ile ve Seyitömer'deki ile birlikte Kütahya havzasının linyit rezervinin %82'si TKİ'nin elinde bulunmaktadır. Tavşanlı'da AID 2560 Kcal/kg olan ve yaklaşık %84'ü yer altı işletme yöntemi ile alınabilecek kömür bulunmaktadır. Yıllık üretim kapasitesi yeraltı 2,35 milyon ton olmak üzere toplam 6 milyon tondur. Satışlarının %60'ını piyasa talepleri oluşturmaktadır. İşletmede %70 oranında yükleniciler tarafından dekapaj yapılmaktadır. Ayrıca 2005-2006 yıllarında da yer altı üretiminin %50'ye varan kısmı da yüklenicilere verilmiştir.

2005 yılı verilerine göre müessesede,

Personel Sayısı	3171
Üretim (ihaleyle yapılanlar dahil)	3,5 milyon ton
Toplam Satış	3,4 milyon ton
Termik	1,2 milyon ton
Piyasa	2,2 milyon ton
Kar-Zarar	-30 milyon Ytl'dir.

■ 2.4.3-Seyitömer Linyitleri İşletmesi Müessesesi Müdürlüğü (SLİ)

İşletmenin merkezi Kütahya ili Seyitömer kasabasıdadır. İşletme ruhsatı TKİ'ye ait 6,9 bin hektarlık alanı kapsayan sahada, AID ortalama 1900 Kcal/kg olan toplam 161 milyon ton linyit rezervi bulunmaktadır. Yıllık üretim kapasitesi 7,7 milyon tondur. Üretiminin tamamına yakın bir kısmı termik santral ihtiyacı için kullanılmaktadır. Kütahya havzasının kömür rezervinin %34'ü burada bulunmaktadır.

2005 yılı verilerine göre müessesede;

Personel Sayısı	1158
Üretim	5,8 milyon ton
Toplam Satış	5,8 milyon ton
Termik	5,2 milyon ton
Piyasa	0,6 milyon ton
Kar-Zarar	42,7 milyon Ytl'dir.

İşletme, 2004 yılına göre 2005 yılında üretim ve satışını %25'lik bir oranda artırmasına rağmen bir önceki yıla nazaran 17 milyon Ytl daha az kar elde etmesi ilginçtir.

■ 2.4.4-Güney Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi Müdürlüğü (GELİ)

Merkezi Muğla ili Yatağan ilçesidir. İşletme ruhsatı TKİ'ye ait 14,1 bin hektarlık alanda yer alan Tınaz, Bağyaka ve Eskihisar bölümlerinde üretim yapılmaktadır. Bu sahalarda, AID 1790-2670 Kcal/kg olan yer altı da dahil üretilebilecek yaklaşık 150 milyon ton kömür bulunmaktadır. Muğla havzasındaki toplam linyit rezervinin %22'si TKİ'nin elindedir. Yıllık üretim kapasitesi 5,4 milyon ton düzeyindedir. Satışlarının tamamına yakını termik santrale satılmaktadır. Üretimin tamamı açık ocak işletmeciliği yöntemi ile yapılmaktadır. İşletmede %50'lere varan oranda yükleniciler tarafından dekapaj yapılmaktadır.

2005 yılı verilerine göre işletmede;

Personel Sayısı	1102
Üretim	4,4 milyon ton
Toplam Satış	4,4 milyon ton
Termik	4,3 milyon ton
Piyasa	0,1 milyon ton
Kar-Zarar	4,5 milyon Ytl'dir.

■ 2.4.4.1-Yeniköy Linyitleri İşletmesi Müdürlüğü (YLI)

GELİ Müessese Müdürlüğüne bağlı işletme, Muğla ili Milas ilçesindedir. İşletme ruhsatı TKİ'ye ait yaklaşık 20 bin hektarlık alanı kapsayan Sekköy, İkizköy, Hüsamlar ve Karacahisar sahalarında üretim yapılmaktadır. Bu sahalarda AID 1650-2260 Kcal/kg olan ve yaklaşık %47'si yer altı işletmeciliği ile alınabilecek yaklaşık 300 milyon ton rezerv bulunmaktadır. Muğla ilindeki tüm rezervin, Yatağan ve Milas'taki sahalar dahil %71'i TKİ'nin imtiyazı altındadır. Üretim kapasitesi yıllık 7,4 milyon ton olarak projelendirilmiştir. Üretiminin tamamı termik santral yakıtı olarak değerlendirilmektedir. İşletmenin %40-60 civarındaki dekapajı yükleniciler aracılığıyla yapılmaktadır.

2005 yılı verilerine göre işletmede;

Personel Sayısı	639
Üretim	4,6 milyon ton
Toplam Satış	4,6 milyon ton
Termik	4,6 milyon ton
Kar-Zarar	31 milyon Ytl.

Bu işletmede de 2004 yılına göre 200 bin tonluk üretim ve satış düşüşüne karşın 10 milyon Ytl'lik bir gelir kaybı oluşmuştur.

Genel olarak TKİ, 2005 yılı sonunda %65' yükleniciler eliyle olmak üzere yaklaşık 270 milyon m³ dekapaj ve 28,7 milyon ton satılabilir kömür üretmiştir. Termik santrallerin kömür alımı 22,4 milyon ton ve piyasaya verilen kömür ise 6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Termik santrallerin aldıkları kömür miktarı tüm satışlarının %79'unu oluşturmaktadır. Ayrıca kurumun elinde bu bölgeye yönelik olmak üzere birçok arama ruhsatı mevcuttur.(TKİ)

3-EGE BÖLGESİ LİNYİTLERİNİN TÜRKİYE ENERJİ SEKTÖRÜNE KATKISI

TKİ Ege Bölgesinde 2005 yılı sonu itibariyle 21,1 milyon ton termik santrale kömür satmıştır. Termik santrallere sattığı toplam kömürün 2005 yılı sonunda 22,4 milyon ton olduğu göz önüne alınırsa, bu satışlarının %94'ünü Ege Bölgesi kömürlerinden elde ettiği görülmektedir. Bu kömürlerin hangi santrallere verildiği ve bu santrallerin kurul gücü ile 2006 yılı sonu gerçekleştirdikleri oranlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Bölgede Bulunan Linyit Kömürüne Dayalı Termik Santraller (EÜAŞ)

SANTRALİN ADI	KURULU GÜCÜ (MW)	2006 YILI GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Seyitömer	600	93,77
Tunçbilek	365	85,38
Soma A-B	1034	90,81
Kemerköy	630	112,6
Yeniköy	420	114,03
Yatağan	630	90,52
TOPLAM	3689	

2005 yılı termik santral amaçlı linyit üretimi toplam 48,4 milyon ton olduğuna göre, bu bölgede üretilen kömür Türkiye'deki bu amaçla üretilen kömürün %44'üne karşılık gelmektedir. Bu da bölgenin, linyite dayalı termik santrallerinin can damarı olduğunu söylemek yanlış olmaz.

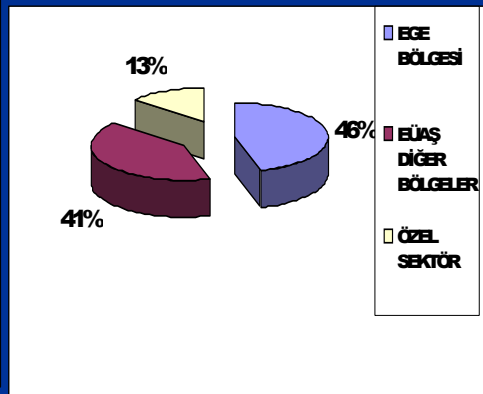
EÜAŞ VE TÜRKİYE ÜRETİMİNİN BİRİNCİL KAYNAKLARA GÖRE DAĞILIMI
2005 yılı sonu
Birim: MW/h

BİRİNCİL KAYNAKLAR	EÜAŞ	BAĞLI ORTAKLIK	MOBİL SANTRAL.	EÜAŞ+MOBİL TOPLAM	TÜRKİYE TOPLAMI
FUEL-OİL	854.778	0	855.305	1.710.083	5.759.322
MOTORİN	0	0	0	0	0
TAŞKÖMÜRÜ	1.856.670	0	0	1.856.670	2.852.000
İTHAL KÖMÜR	0	0	0	0	10.137.268
LİNYİT	15.117.832	3.884.614	0	19.002.446	29.843.855
DOĞALGAZ	8.659.026	1.416.682	0	10.075.708	70.656.824
JEOTERMAL	94.628	0	0	94.628	94.628
LPG	0	0	0	0	449.775
NAFTA	0	0	0	0	1.963.972
BİO GAZ	0	0	0	0	38.225
DİĞERLERİ	0	0	0	0	80.974
TERMİK TOPLAMI	26.582.935	5.301.296	855.305	32.739.535	121.876.842
BARAJLI	33.572.470	0	0	33.572.470	36.686.769
AKARU	1.493.162	0	0	1.493.162	2.885.245
HİDROLİK	35.065.632	0	0	35.065.632	39.572.014
RÜZGAR	0	0	0	0	56.031
GENEL TOPLAM	61.648.567	5.301.296	855.305	67.805.168	161.504.888

Linyite dayalı termik santrallerin 2005 yılı elektrik üretimi tablodan da görüleceği üzere 29.843.855 MW/h'tir. Türkiye'de linyitlerin elektrik enerjisindeki payı 2005 yılında %18,5 ve 2006 yılında da %18.4 olarak gerçekleşmiştir

TÜRKİYE'DEKİ TERMİK SANTRALLERİN KURULU GÜÇLERİ

BÖLGE	KURULU GÜÇ MW
EGE BÖLGESİ	3689
EÜAŞ DİĞER BÖLGELER	3315
ÖZEL SEKTÖR	1077
TÜRKİYE TOPLAMI	8081

Linyite dayalı termik santrallerin toplam kurulu gücü 8081 MW'tır.Ege Bölgesinde kurulu santrallerin kurulu gücü 3689 MW'tır.Tablodan görüleceği gibi bu oran Türkiye'deki linyit yakıtlı termik santrallerin %46'ına karşılık gelmektedir.

4-SONUC

Enerji, ülke ekonomilerinin bağımsız ve sağlıklı gelişebilmesinde yaşamsal rol oynamaktadır.Enerji güvenliği kavramının, ulusal güvenlik kavramı ile ayrılmaz bir bütünlük içinde değerlendirilmesi gereklidir. Diğer kaynaklara göre daha avantajlı konumda bulunan kömür, bu özelliği ile dünyada elektrik üretiminde en fazla kullanılan yakıt olma özelliğini korumaktadır. Doğalgazdaki son olumsuz gelişmeler nedeniyle, güvenilirliği tartışılır hale gelmiştir.özellikle Avrupa'nın kömüre dayalı termik santrallere olan bakış açısının olumlu yönde değişmeye başladığı izlenmektedir.Dünyadaki bu gelişmelere karşın ülkemiz enerji yönetimi hala nükleer enerji gibi dışa bağımlı ve az güvenilir sistemleri ülke gündemine sokmak istemektedir.

Türkiye geneline yayılmış linyit yataklarının kullanılması bir yandan enerji güvenliğini sağlarken diğer yandan istihdamın artırılması, ekonomik, toplumsal ve kültürel eşitsizliğin giderilmesi bakımından da yararlı olacaktır.

Kömüre dayalı termik santrallerin tam kapasite ile çalıştırılmaları ve elektrik üretimi amaçlı yeni kömür üretim yatırımlarının zaman kaybedilmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.Ülkemizde linyitten elektrik üretim kapasitesi 115 milyon MW/h civarındadır.Bugünkü kurulu gücümüz ise bu kapasitenin dörtte birinden bile azdır.

Ege Bölgesinin İzmir,Denizli,Manisa gibi sanayi yoğun illerinde gelecekte daha çok elektrik enerjisine gereksinim duyulacağı açıktır.Bunun için bölgede varolan kömüre daha çok yatırımın yapılması bölge ve ülke sanayinin gelişimine katkıda bulunacağı görünen gerçektir.

Enerji Piyasası Kanunu'na dayanarak, Enerji Piyasası Dzenleme Kurulu, kamunun enerji yatırımı yapmasına olanak tanımamaktadır.

Enerji bir kamu hizmetidir. Sürdürülebilir kalkınmanın ve arz güvenliğinin sağlanması için enerji planlaması, yatırımı ve üretiminin kamu tarafından yapılmasının önündeki yasal engeller ortadan kaldırılmalıdır.

Temiz kömür teknolojilerinin kullanımı teşvik edilmelidir. Isıl değeri düşük, kül, nem ve kükürt değeri yüksek olan kömürlerimizin iyileştirilmesi, dolayısıyla çevreye daha az zarar vermesinin sağlanması ve ithal kömürlerle rekabet koşullarının oluşturulması amaçlarıyla temiz kömür teknolojilerinin kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
M.COŞKUN DOĞANAY